

## 31. Temel Analiz Nedir?

*Temel Analiz | Uzun Makale (~700-900 kelime)*

### Temel Analiz Tanımı

Temel analiz, bir varlığın değerini belirlemek için ekonomik, mali ve diğer niteliksel ve niceliksel faktörleri inceleyen analiz yöntemidir. Forex'te bu yöntem; ülkelerin ekonomik göstergeleri, merkez bankası politikaları, jeopolitik riskler ve küresel büyüme dinamiklerini kapsar.

### Temel Analiz mi, Teknik Analiz mi?

İkisi birbirini dışlamaz. Temel analiz "ne almalıyım ve hangi yönde?" sorusunu cevaplar; teknik analiz ise "ne zaman ve hangi seviyeden?" sorusunu yanıtlar. Uzun vadeli yatırımcılar temel analize, kısa vadeli yatırımcılar teknik analize daha fazla ağırlık verse de ikisini birlikte kullananlar daha sağlam kararlar alır.

### Önemli Ekonomik Göstergeler

**GDP (Büyüme Hızı):** Bir ülkenin ekonomik çıktısını ölçer. Beklentinin üzerinde GSYİH büyümesi o ülkenin para birimini güçlendirir.

**Enflasyon (CPI/PCE):** Merkez bankasının faiz kararlarını doğrudan etkiler. Yüksek enflasyon faiz artışı beklentisi yaratır ve para birimini güçlendirebilir.

**İstihdam Verileri:** ABD için tarım dışı istihdam (NFP), işsizlik oranı ve JOLTs kritik göstergelerdir. Güçlü istihdam → dolar güçlenir.

**Faiz Kararları:** Merkez bankaları faizi artırırsa para birimi yükselir, düşürürse değer kayıplar. Açıklama metni kadar faiz kararı da önemlidir.

### Merkez Bankaları ve Para Politikası

Federal Reserve (FED — ABD), ECB (Avrupa), Bank of England, Bank of Japan ve diğer merkez bankalarının faiz kararları ve açıklamaları piyasayı derinden etkiler. "Şahin" (hawkish) tutum faiz artışına işaret eder ve para birimini güçlendirir; "güvercin" (dovish) tutum faiz indirimine işaret eder ve zayıflatır.

### Jeopolitik Riskler ve Güvenli Liman Varlıkları

Savaş, seçim, ticaret anlaşmazlıkları gibi jeopolitik gelişmeler risk iştahını etkiler. Riskten kaçınma dönemlerinde yatırımcılar "güvenli liman" varlıklara (USD, CHF, JPY, altın) yönelir. Risk-on dönemlerinde ise yüksek faizli para birimleri ve emtialar öne çıkar.

### Piyasa Beklentisi ve Sürpriz Etkisi

Açıklanan verinin piyasa beklentisiyle karşılaştırılması sonucu belirler. Beklentinin çok üzerinde bir veri güçlü hareket yaratır; beklentiye yakın bir veri ise sınırlı etki bırakır. Bu nedenle "al beklentiyle, sat haberle" klişesi sıklıkla geçerlidir.